

Datum

2025-11-24

Ärendenr

2025-000002

Verksamhetsplan och budget 2026–2028

kultur- och fritidsnämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
	Uppdrag	3
	Organisation	4
	Styrning och uppföljning	4
2	Förutsättningar	5
	Omvärldsanalys	5
	Nulägesanalys	10
	Ekonomiska förutsättningar och verksamhetsförändringar	14
	Arbetsgivar- och kompetensförsörjningsfokus	15
3	Vision och strategiska mål	16
	Strategiskt mål 1	17
	Prioriterade utvecklingsområden och uppdrag	17
	Uppföljning	17
	Strategiskt mål 2	17
	Prioriterade utvecklingsområden och uppdrag	18
	Uppföljning	18
	Strategiskt mål 3	18
	Prioriterade utvecklingsområden och uppdrag	18
	Uppföljning	19
4	Projekt och uppdrag	19
5	Driftbudget	20
6	Investeringsbudget	21

1 Inledning

Syftet med verksamhetsplanen är att vara ett verktyg för planering av verksamhet, tydliggöra mål och strategier samt vara ett stöd för uppföljning av verksamheten. Verksamhetsplanen syftar också till att mål och ambitioner ska samspela med de resurser som nämnden råder över. Likväl ska verksamhetsplanen bidra till en utvecklad framförhållning och beredskap för verksamhetsförändringar som kommer att bli nödvändiga. I samband med att nämnden beslutar om verksamhetsplan och budget beslutar nämnden också om plan för intern kontroll. Syftet med intern kontroll är att främja en fungerande ledning av kommunens verksamhet, att förebygga och hantera risker, att utnyttja möjligheter och starka sidor, att kontinuerligt utveckla verksamheten och att utvärdera verksamhetens resultat.

Verksamhetsplanen redogör för nämndens prioriteringar och målinriktat arbete med sikte på visionen och med utgångspunkt i de strategiska målen.

Verksamhetsplanen ska ta sin utgångspunkt i kommunen som helhet, där varje nämnd har ansvar att bidra till kommunfullmäktiges strategiska mål och koppla till varje nämnds uppdrag och utvecklingsbehov.

Uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom kultur- och fritidsområdet och ansvaret omfattar all kommunal kultur- och fritidsverksamhet. Nämnden ska med uppmärksamhet följa utvecklingen i de frågor som rör nämndens verksamhetsområde samt ta de initiativ och lägga fram de förslag som nämnden ser behov av. Det är kultur- och fritidsförvaltningen som förser nämnden med faktaunderlag inför beslut i kultur- och fritidsfrågor.

Nämnden ska stödja nya uttrycks- och verksamhetsformer inom såväl kultur- som fritidsliv och arbeta för att bibehålla ett rikt utbud av film, konst, musik, sång, teater och utställningsverksamhet samt idrotts- och motionsaktiviteter. Genom ett nära samarbete med föreningar och organisationer ska nämnden stimulera det arbete dessa bedriver. Nämnden ska även organisera och ansvara för egna kultur- och fritidsarrangemang för såväl vuxna som för barn och ungdomar.

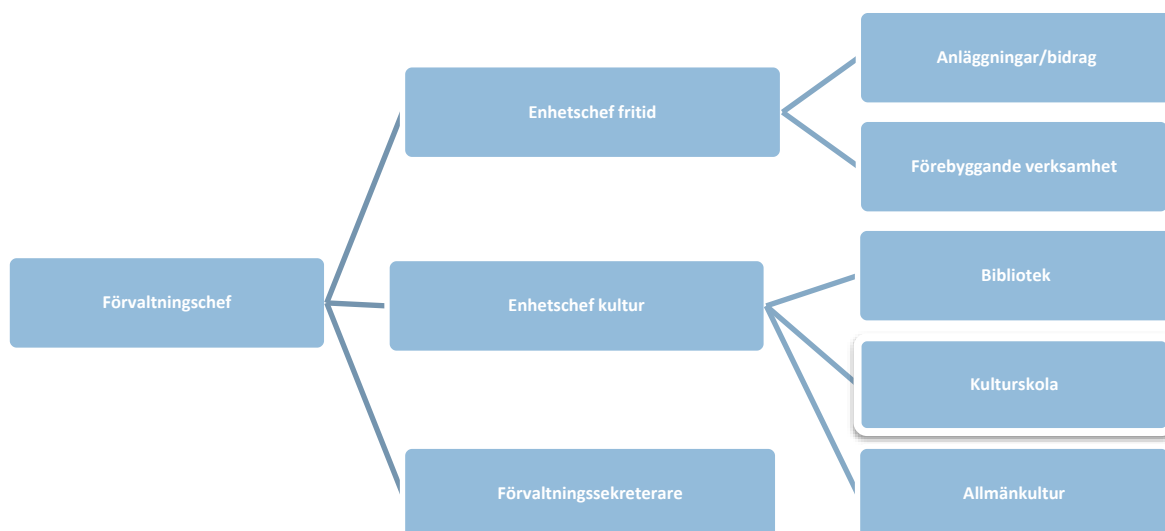
Vidare ska nämnden bevara och utveckla värdefulla traditioner och stödja lokalhistorisk forskning och annan kulturarvsbevarande verksamhet samt verka för dokumentation, bevarande, vård och lämplig användning av estetiskt och kulturhistoriskt värdefulla byggnader, anläggningar och kulturmiljöer.

I uppdraget ingår även att anskaffa och förvalta kommunens konst inom ramen för anslagna medel och vara delaktig i frågor som rör konstnärlig utsmyckning tillika utsmyckning av offentliga platser.

Organisation

Kultur- och fritidsförvaltningen i Tibro kommun lyder under Kultur- och fritidsnämnden. Kultur- och fritidschefen tillika förvaltningschef leder förvaltningen och är chef för förvaltningens enhetschefer. Förvaltningen består av tre enheter: staben, kulturenheten och fritidsenheten. Antalet anställda på förvaltningen är 24 personer.

Styrning och uppföljning

Nämndens uppdrag i stort följs upp med bland annat nyckeltal och analys i respektive nämnd.

Uppföljning och rapportering görs till kommunstyrelsen vid tre tillfällen under året. I delårsrapporten per april görs en ekonomisk uppföljning. I samband med delårsrapport per augusti och årsredovisningen görs en uppföljning av de strategiska målen samt ekonomi.

Uppföljning och utvärdering av kommunens systematiska arbetsmiljöarbete (SAM) sker genom årlig uppföljning av SAM.

Kultur- och fritidsnämnden följer upp verksamheten som helhet gällande mål och ekonomi i samband med de tre tillfällen under året då rapportering görs till kommunstyrelsen. Vid redovisningen till nämnden ges även en mer detaljerad bild av verksamheten.

2 Förutsättningar

Omvärldsanalys och invärldsanalys syftar till att skapa en gemensam bild av skeenden, trender och utvecklingsmönster som är angelägna för kommunens utveckling.

Omvärldsanalysen stödjer en verksamhetsnära planering där nämnden bryter ner de långa perspektiven till konsekvenser och slutsatser i sina verksamheter. Invärldsanalysen handlar om att ha en grund i fakta om verksamhetens resultat och dess förutsättningar och är en förutsättning för att kunna analysera och prioritera. Nyckeltal och annan kunskap om verksamheten utgör viktiga redskap i invärldsanalysen.

Omvärldsanalys

Bibliotek

Den fortsatta digitala transformationen, nu med ett starkt inslag av AI, är en definierande trend och ställer krav på bibliotekens roll som garant av digital inkludering och medie- och informationskunnighet. Parallellt ser verksamheten ett hot i form av ökad desinformation och ett polariserat samhällsklimat, vilket ytterligare stärker bibliotekets uppdrag som en demokratisk arena och en tillförlitlig kunskapskälla.

Nationellt ligger regeringens fokus kvar på stärkt läsning och språkutveckling särskilt för barn och unga, vilket också är en tydlig koppling till god utbildning för alla (Mål 4 Agenda 2030). Biblioteket som mötesplats och dess kostnadsfria utbud blir allt viktigare när invånares egen köpkraft minskar. Demografiskt ser vi i Skaraborg en tudelad utmaning: en åldrande befolkning med behov av anpassade tjänster och digitalstöd samtidigt som inflyttning av unga familjer ökar efterfrågan på barnverksamhet, något som även SKR:s skrift *Vägval för framtiden* belyser.

Dessa trender innebär att nämnden måste säkerställa bibliotekets olika roller såsom en digital verkstad, en läsfrämjande motor och en trygg och inkluderande social mötesplats. (Mål 10 och 11 Agenda 2030). En avgörande förutsättning för måluppfyllelse är verksamhetens kompetensförsörjning - att medarbetare har rätt kunskap för att möta de snabba digitala skiftena och komplexa sociala behov. En annan förutsättning är en fortsatt fördjupad samverkan. Regionalt är samarbetet i Mellansjö och V6 avgörande för ett gott resursutnyttjande och lokalt är samarbetet med skolan betydande för att tillsammans lyckas med lässtrategier.

Kulturskola

Den främsta samhällsutmaningen som direkt påverkar kulturskolans verksamhet är den ökande psykiska ohälsan bland barn och unga. Det är en stark nationell trend där kulturskolans förebyggande och hälsofrämjande roll lyfts fram i kulturpolitiken och ger kulturskolan en nyckelroll i arbetet med god hälsa och välbefinnande (Mål 3, Agenda 2030).

Enligt SKR är kompetensförsörjningen ett växande bekymmer och bristen på kvalificerade pedagoger inom estetiska ämnen hotar verksamhetens långsiktiga kvalitet och möjlighet att erbjuda efterfrågad bredd.

Ekonomiska utmaningar i samhället riskerar också att öka trösklarna för deltagande. Detta ställer nationella mål om jämlikhet, mångfald och inkludering på sin spets. (Mål 10 Agenda 2030). Statliga bidrag för att till exempel subventionera avgifter eller utveckla den uppsökande verksamheten såsom, gruppverksamhet och lovaktiviteter blir därför strategiskt viktiga.

Dessa trender innebär att nämnden måste säkerställa att kulturskolans uppdrag breddas från att enbart vara en utbildningsplats till att också vara en central aktör i kommunens förebyggande barn- och ungdomsarbete. Det innebär också att verksamheten ges möjlighet att balansera bredd mot djup – att öka grupp- och lovverksamhet (bredd) för att nå fler, kan balanseras mot behovet av att bibehålla den höga kvaliteten i den individuella undervisningen (djup). Avgörande förutsättningar för att lyckas är: attraktiva anställningar för att motverka hotet från pedagogbristen, stärkt samverkan med skola, fritidsgård och bibliotek för att nå nya målgrupper och effektiv resursanvändning samt regional samverkan och utbyte med övriga kulturskolor i Skaraborg för att på så sätt dela resurser, kompetens och möjliggöra större evenemang. Genom att fokusera på dessa förutsättningar kan kulturskolan hantera utmaningarna och fortsätta vara en vital kraft för ungas hälsa och kreativitet i Tibro.

Allmänskultur

Nationellt ser vi en stark trend där kulturens roll för social hållbarhet, lokal identitet och folkhälsa betonas. I tider av ekonomisk osäkerhet och ökande polarisering blir kulturen en viktig samlande kraft. Det ansträngda ekonomiska läget utgör dock ett dubbelt hot: dels mot föreningslivets överlevnad dels mot invånarnas möjlighet att efterfråga och ta del av kultur. Situationen skapar samtidigt en tydlig möjlighet och ett ökat ansvar för den kommunalt stödda kulturen. När hushållens ekonomi krymper blir det lokala, tillgängliga och ofta kostnadsfria utbudet såsom t ex evenemang som ljusvandringen avgörande för invånarnas livskvalitet. Detta knyter direkt an till Hållbara städer och samhällen (Mål 11,

Agenda 2030) som betonar vikten av att tillgängliggöra inkluderande kultur och offentliga platser.

Dessa trender innebär att nämndens roll som möjliggörare och stödjare av det civila samhället blir än mer viktigt – att säkerställa ett levande föreningsliv via kulturbidrag och en aktiv samverkan blir därmed en betydande uppgift. Den absolut viktigaste lokala förutsättningen för att möta de ökade förväntningarna är den pågående renoveringen av Forum. Färdigställandet av en modern, professionell och tillgänglig kulturscen är en strategisk möjlighet som radikalt förbättrar förutsättningarna för att erbjuda ett högkvalitativt och brett kulturutbud samt stärka Tibro och Skaraborg som kulturell mötesplats. En annan förutsättning för måluppfyllelsen är att stärka kultursamordnarens roll för att kunna aktivera och kurera ett relevant utbud i Forum samt vara länken till föreningslivet. Ytterligare en viktig faktor är samverkan med skolan och arbetet med Skapande skola. En nära dialog med Barn- och utbildningsnämnden (BUN), är en förutsättning för att nå de nationella målen om barns och ungas rätt till kultur (Mål 4, Agenda 2030). En strategisk utmaning är dock att Kulturrådets bidrag är avsett att vara ett komplement till kommunens egna reguljära skolkultursatsningar och i dagsläget finns ingen identifierad, särskild budget för detta inom ramen för nämndens samverkan med BUN, vilket på sikt ökar sårbarheten om de statliga medlen minskar.

Förebyggande verksamhet

Den öppna fritidsverksamheten är en viktig mötesplats för unga som i mindre utsträckning deltar i föreningslivet. Under 2021 besökte 4,1 procent bland unga i åldersgruppen 16–25 år en fritidsgård varje månad. Andelen blir dock inte helt rättvisande eftersom många verksamheter främst riktar sig till yngre åldrar. Att besöka den öppna fritidsverksamheten är vanligare inom vissa grupper av unga – framför allt bland unga utrikes födda, unga i åldersgruppen 16–19 år och killar. Av den senaste nationella ungdomsenkäten från MUCF (Myndighetens för ungdoms- och civilsamhällesfrågor) framgår det att andelen som besöker fritidsgårdar regelbundet har minskat sedan 2018, sannolikt till följd av pandemin. Minskningen var tydligast bland unga med utländsk bakgrund (MUCF 2024).

Under hösten 2020 beskrev flera aktörer som driver mötesplatser för unga hbtq-personer att de behövde pausa sin verksamhet. En del verksamhet flyttades därför online men övergången var svår för många och behovet av trygga, fysiska mötesplatser betonades starkt. Många mötesplatser har fortfarande ekonomiskt tuffa förutsättningar och det finns ett behov av långsiktigt stöd, nätverk och personalresurser (MUCF, 2024).

Fritids- och föreningsvanor

Förändringar inom föreningslivet

Färre unga engagerar sig i föreningslivet och andelen föreningsmedlemmar fortsätter att minska. Enligt den senaste statistiken uppgår andelen medlemmar till 46 procent år 2024, vilket innebär en tydlig nedgång jämfört med 55,9 procent år 2021 och nästan 69 procent år 2009. Trenden visar att allt färre unga engagerar sig i det traditionella föreningslivet, särskilt bland de äldre i åldersgruppen 20–25 år (MUCF, 2024). Samtidigt förändras ungas sätt att vara aktiva – många väljer i dag mer flexibla och självstyrda former av träning och fritid (Ungdomsbarometern, 2023).

Tidigare undersökningar har visat att unga i åldrarna 16–19 år i något högre grad är föreningsmedlemmar än unga mellan 20–25 år, men skillnaden minskar i takt med att det totala engagemanget sjunker. Det finns i dag inga större skillnader i medlemskap mellan tjejer och killar eller beroende på födelseland (MUCF, 2024).

Socioekonomiska skillnader påverkar i allt större utsträckning möjligheterna till deltagande, särskilt bland barn och unga i hushåll med begränsade resurser (MUCF, 2024). Efter pandemin har dock vissa tecken på återhämtning inom barn- och ungdomsidrotten märkts, enligt Riksidrottsförbundet 2024. Den statliga satsningen på ett fritidskort för barn och unga syftar till att stärka jämlikheten och skapa bättre tillgång till en meningsfull fritid för alla.

Deltagandet i organiserad idrott

Barns och ungas deltagande i organiserad idrott har minskat under det senaste decenniet men de senaste åren har en viss återhämtning skett efter pandemin (Riksidrottsförbundet, 2024). Antalet deltagartillfällen inom barn- och ungdomsidrotten under 2023 överstiger nu nivåerna från 2019, vilket tyder på en positiv utveckling (Riksidrottsförbundet, 2024). Den långsiktiga trenden är dock fortsatt nedåtgående. Nedgången började bland äldre ungdomar, särskilt flickor, och spreds därefter även till yngre barn, främst pojkar i åldrarna 7–12 år (Riksidrottsförbundet, 2024). Högst aktivitetsnivå har pojkar i åldrarna 13–16 år, medan flickor 17–20 år fortfarande är den minst aktiva gruppen (Riksidrottsförbundet, 2024). Samtidigt förändras ungas syn på idrott och fysisk aktivitet. Fler tränar för hälsa, välbefinnande och gemenskap snarare än för tävling eller prestation (Ungdomsbarometern, 2023). Många unga efterfrågar flexibilitet och vill själva kunna påverka när och hur de tränar. Detta har bidragit till att fler väljer träning på privata gym, utomhus eller i egen regi, snarare än i traditionella föreningsformer (Ungdomsbarometern, 2023).

Hinder för deltagande

Enligt MUCF finns det flera viktiga utmaningar för att nå det ungdomspolitiska målet om goda levnadsvillkor och inflytande för alla unga. En återkommande utmaning är att kostnader för fritidsaktiviteter hindrar många unga från att delta – något som pandemin och ökade levnadskostnader riskerat att förvärra, enligt myndigheten 2024. I myndighetens rapport *En fördjupad bild av ungas fritid* (2023) uppger en av tre unga att de inte har råd att delta i fritidsaktiviteter eller att det är svårt att ta sig till aktiviteten. Hinder som att det kostar för mycket eller att det är svårt att ta sig dit eller att aktiviteten upplevs som för svår är vanligare unga utrikes födda, unga hbtq-personer och unga med funktionsnedsättningar – där nästan hälften upplevt något av dessa hinder under det senaste året (MUCF, 2024). År 2025 visar rapporten *Unga med funktionsnedsättning* att 56 procent av unga med funktionsnedsättning är nöjda med sin fritid jämfört med 69 procent bland unga utan funktionsnedsättning. De som är mindre nöjda upplever att fritidsaktiviteter inte är tillgängliga eller tillräckligt anpassade för deras behov.

Unga i landsbygdskommuner anger oftare än unga i städer att de saknar tillgång till meningsfulla fritidsaktiviteter. Samtidigt är sju av tio unga generellt nöjda med sin fritid men nöjdheten är betydligt lägre bland unga med utländsk bakgrund och unga med funktionsnedsättning.

Ett annat hinder för unga att ta del av aktiviteter på fritiden är tidsbrist på grund av skola eller arbete. Tjejer och unga utrikes födda uppger i högre grad än andra att de inte hinner delta. Tre av fyra unga upplever tidsbrist som ett hinder för sin fritid (MUCF, 2024).

De allra flesta unga känner sig trygga på sina fritidsaktiviteter men det finns grupper som avstår av rädsla för att bli dåligt bemötta. I en undersökning från 2018 uppgav 14 % av de unga att de någon gång avstått av den anledningen. Bland unga med funktionsnedsättning var andelen tre av tio och bland unga hbtq-personer var det en av fyra. Det finns fortfarande indikationer på att bemötande, trygghet och tillgänglighet behöver stärkas inom ungas fritid (MUCF, 2024).

Socioekonomiska faktorer spelar en allt större roll för barns och ungas möjligheter att delta i organiserade fritidsaktiviteter (MUCF, 2024). Höjda medlems- och träningsavgifter har gjort idrotten dyrare och därmed mindre tillgänglig för vissa grupper. På mindre orter försvårar dessutom avfolkning möjligheterna att bilda lag eller träningsgrupper. Sammantaget riskerar detta att öka skillnaderna i ungas tillgång till meningsfull fritid (MUCF, 2024). Trots nedgången i det traditionella föreningslivet visar aktuella uppgifter att föreningar som riktar sig till barn och unga i något högre grad än andra föreningar rapporterar ökade medlemsantal efter pandemin (MUCF, 2024; Riksidrottsförbundet, 2024). Det tyder på att engagemanget bland unga inte nödvändigtvis minskar i omfattning,

utan snarare förändras i form – unga söker i högre grad nya former för delaktighet och gemenskap (MUCF, 2024). Samtidigt förändras invånarnas behov och önskemål. Efterfrågan på spontanidrott, tillgängliga fritidsytor och öppna mötesplatser ökar, vilket ställer krav på kommuner och civilsamhälle att erbjuda fler flexibla alternativ till den traditionella föreningsidrotten (MUCF, 2024).

Fritidskortet – statlig satsning för en mer jämlik fritid

För att motverka ekonomiska hinder för barns och ungas deltagande i fritidsaktiviteter har regeringen beslutat att införa ett statligt stöd i form av ett fritidskort. Kortet riktar sig till barn i åldrarna 8–16 år och ska kunna användas för att betala avgifter för lärarledda aktiviteter, såsom kommunal kulturskoleverksamhet, idrottsföreningar, barn- och ungdomsorganisationer samt vissa friluftaktiviteter (Regeringen, 2025). Reformen trädde i kraft den 8 september 2025. Grundbeloppet uppgår till 500 kronor per barn och år, medan barn i hushåll som får bostadsbidrag tilldelas 2 000 kronor per år. Under 2024 och 2025 har särskilda medel avsatts för förberedelser och utveckling av stödet, bland annat genom att Riksidrottsförbundet tilldelats statliga medel för att samordna införandet (Regeringen, 2025). Syftet med fritidskortet är att skapa mer jämlika förutsättningar för alla barn och unga att ta del av en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra (Regeringen, 2025).

Nulägesanalys

Kultur- och fritidsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter inom kultur- och fritidsområdet och här nedan presenteras ett nuläge av statistik ur databasen Kolada. Fakta och jämförelse med övriga kommuner. Grönt innebär att verksamheten är bland de 25 % bästa, gult är de 50 % i mitten och rött är de 25 % sämsta.

Kulturfakta

Öppethållande i huvudbiblioteket, Tibro

År	Öppethållande (timmar/vecka)	Nationell jämförelse
2016	47 tim	Mellersta 50%
2017	52 tim	Mellersta 50%
2018	36 tim	Lägsta 25% (Röd)
2019	36 tim	Lägsta 25% (Röd)
2020	36 tim	Lägsta 25% (Röd)
2021	36 tim	Lägsta 25% (Röd)
2022	40 tim	Lägsta 25% (Röd)
2023	40 tim	Lägsta 25% (Röd)
2024	43 tim	Lägsta 25% (Röd)
2025	43 tim	(Data inväntas, prel. Röd)

Källa: Kungliga biblioteket (KB). "Röd" siffra/markering innebär att kommunen tillhör de 25% i riket med lägst totalt öppethållande.

Nivån på öppethållande är en central måttstock för tillgänglighet. I den nationella statistiken från Kungliga biblioteket (KB) redovisas det totala antalet timmar biblioteket är tillgängligt för allmänheten, inklusive timmar med reducerad service och obemannat Meröppet. Tibro bibliotek har successivt utökat sina bemannade öppettider till 43 timmar/vecka (senast 2024). I en regional jämförelse av enbart bemannad tid ligger Tibro väl till. Att kommunen ändå placeras i den lägsta nationella kvartilen (röd markering) beror på att statistiken mäter det totala öppethållandet, där många andra kommuner inkluderar ett stort antal obemannade timmar via Meröppet. Nämnden har tidigare gett förvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa Meröppet. Detta har tidigare inte varit möjligt på grund av logistiska utmaningar kopplade till att högstadiets verksamhet flyttade in i byggnaden. Under 2025 har samverkan och rutiner i huset stabiliserats vilket undanröjer de tidigare hindren. Förvaltningen har därför påbörjat arbetet med målsättningen att införa Meröppet under 2026. Detta är en strategiskt viktig åtgärd för att radikalt öka tillgängligheten för medborgarna och därmed också förbättra kommunens resultat i den nationella statistiken.

Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0–18 år Tibro.

År	Aktivitetstillfällen/1000 inv. (0-18 år)	Nationell jämförelse
2018	44,6	Mitten 50% (Gul)
2019	36,4	Mitten 50% (Gul)
2020	5,7	(Pandemiår)
2021	25,7	(Återhämtning)
2022	29,4	Mitten 50% (Gul)
2023	29,1	Mitten 50% (Gul)
2024	53,6	(Se analys)
2025	(Data inväntas)	

Källa: Kungliga biblioteket (KB) och SCB. "Gul" markering innebär att kommunen tillhör de mellersta 50 procenten i riket.

Efter en kraftig nedgång under pandemin 2020 och en återhämtningsperiod 2021–2023, visar de officiella siffrorna för 2024 på en mycket kraftig ökning av aktivitetstillfällen för barn och unga. Värdet 53,6 är en ökning med över 84% jämfört med 2023 och det högsta uppmätta värdet för Tibro under den redovisade tidsperioden. Detta beror främst på en framgångsrik strategisk satsning på programverksamhet riktad mot barn och unga under

2024. Det höga värdet (jämförbart med 2018 års höga nivå) placerar sannolikt Tibro i den övre halvan av Sveriges kommuner för detta mätår. Officiell statistik för helåret 2025 publiceras av Kungliga biblioteket i maj 2026.

Andel av kommunens barn och unga (6-19 år) i kulturskola, Tibro

År	Andel (%)	Nationell jämförelse
2019	12,80%	Mitten 50% (Gul)
2020	12,20%	Mitten 50% (Gul)
2021	6,60%	Lägsta 25% (Röd)
2022	Data saknas	
2023	Data saknas	
2024	~ 7,2% (Uppsk.)	(Se analys)
2025	(Data inväntas)	

Källa: Kulturrådet, SCB (Kolada) samt interna beräkningar.

Efter en kraftig nedgång 2021 till följd av pandemin har kommunen saknat officiell statistik för 2022 och 2023. Detta beror på ett byte till elevsystemet Rbok, som saknat nödvändiga funktioner för statistikrapportering. För att få en nulägesbild har en intern uppskattning gjorts baserad på data från höstterminen 2024:

- Antal unika elever var 132, HT 2024
- Antal invånare 6–19 år var 1839 enligt SCB 2024
- Beräknad andel är ca 7,2 %

Denna uppskattade siffra indikerar en viss återhämtning från pandemiåret 2021 men visar också att kulturskolan ännu inte har återhämtat de deltagarnivåer som rådde före 2020. Införandet av ett nytt ändamålsenligt elevsystem (StudyAlong) under 2024 är en avgörande förutsättning för att återigen kunna följa upp och analysera verksamhetens räckvidd korrekt. Officiell statistik för 2025 (baserad på det nya systemet) publiceras av Kulturrådet/Kolada i vecka 46, 2026.

Kostnad kulturverksamhet, kr/invånare, Tibro

År	Kostnad (kr/invånare)	Nationell jämförelse
2018	876 kr	Lägsta 25% (Grön)
2019	878 kr	Lägsta 25% (Grön)
2020	900 kr	Lägsta 25% (Grön)
2021	870 kr	Lägsta 25% (Grön)
2022	948 kr	Lägsta 25% (Grön)
2023	1 032kr	Lägsta 25% (Grön)
2024	1 221kr	Mitten 50% (Gul)
2025	(Data inväntas)	

Källa: SCB:s Räkenskapssammandrag (via Kolada). "Grön" markering = de 25% av kommunerna med lägst kostnad. "Gul" = de mellersta 50%.

Nyckeltalet mäter kommunens totala bruttokostnad per invånare för kulturområdet, inkl. stöd till studieorganisationer, allmän kulturverksamhet, bibliotek samt musik- och kulturskola.

Historiskt (2015–2023) har Tibro tillhört den fjärdedel av Sveriges kommuner med lägst kostnader per invånare för kultur. De officiella siffrorna för 2024 visar ett statistiskt trendbrott, där Tibro flyttas till den mellersta 50-percentilen. Det är dock avgörande att konstatera att denna nationella statistik inte är i linje med kulturnämndens faktiska driftbudget. SCB:s nyckeltal (1 221 kr/inv) motsvarar en beräknad totalkostnad för kommunen på cirka 13,7 Mkr. Kulturenhetens budget för 2024, som inkluderar samtliga av SCB:s definierade poster (bibliotek, kulturskola, allmäncultur, hyror och studieförbundsbidrag), var 10,26 Mkr. Det finns alltså en differens på cirka 3,4 Mkr som måste bero på centralt bokförda kostnader som faller utanför nämndens direkta budgetram. Internt har Kulturenheten inte sett några satsningar 2024. "Hoppet" från grön till gul kategori är därför en statistisk anomali sett ur nämndens perspektiv. Det beror troligen på ökade centrala omkostnader eller att andra kommuner i riket sparat mer, vilket flyttat Tibros relativa position. Inför 2025 har Kulturenhetens driftbudget tvärtom minskat med 9,4 % (till 9 295 tkr). Oavsett hur de centrala posterna utvecklas, är det högst troligt att Tibro kommer att återgå till den gröna kategorin (lägst 25 %) när statistiken för 2025 publiceras under våren 2026.

Fritidsfakta

Deltagartillfällen i LOK-stödsberättigade idrottsföreningar, antal/invånare 7–20 år, Tibro

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
34 %	34 %	34 %	31 %	26 %	27%	30%	32,3 %	33 % Prel. (publicer as v.46).	44% Prel.

Källa: Kolada/Rbok

Antal deltagartillfällen i åldern 7–20 år i LOK-stödsberättigade idrottsföreningar under året, dividerat med antal invånare 7–20 år den 31/12. Deltagartillfällen är summan av antalet närvarande deltagare i av RF godkända sammankomster för vilken föreningen sökt LOK-stöd (Statligt lokalt aktivitetsstöd). LOK-stödet ges till aktiviteter för pojkar och flickor 7–20 år. En sammankomst är en ledarledd gruppaktivitet inriktad mot föreningens idrottsliga verksamhet.

Antalet deltagartillfällen under våren 2025 har ökat jämförelsevis med våren 2024. Föreningsidrotten i Tibro visar på en positiv utveckling och bidrar till en aktiv och meningsfull fritid för ungdomar. Den nationella satsningen på fritidskort för barn och unga (8–16 år) kan på sikt stärka deltagandet ytterligare och göra fritidsaktiviteter mer inkluderande.

Kostnad fritidsverksamhet, kr/invånare, Tibro

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1800	1858	1975	1975	1958	2151	2013	2251	2453

Källa: SCB:s Räkningsrapport.

Kostnaden för fritidsverksamheten är bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och landsting inom fritidsområdet, dividerat med antal invånare per den 31/12. Avser allmän fritidsverksamhet, idrotts- och fritidsanläggningar samt fritidsgårdar. De ökade kostnader för fritidsverksamhet i kommunen är ett utslag av de satsningar som Baggebohallen och Ransbergs idrottshall innebar.

Ekonomiska förutsättningar och verksamhetsförändringar

Som flertalet kommuner i Sverige så har även Tibro en åldrande befolkning och fler personer som lämnar arbetslivet och kommer därmed att ha mer fritid. Det är därför viktigt att kommunen tar höjd för en meningsfull fritid även för den växande målgruppen. Framåt

måste kultur- och fritidssektorn ändra sitt fokus från att i huvudsak prioriterat barn och unga till att också satsa mer resurser på äldre. Antal barn och unga förändras dock marginellt under perioden för de målgrupper som verksamhet ska fokusera på. Någon ny resursfördelning av nämnden är inte aktuell under perioden.

Arbetsgivar- och kompetensförsörjningsfokus

Tibro kommun vill genom sin arbetsgivarpolitik vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare där medarbetare vill och kan göra skillnad för Tibros invånare. För att uppnå detta krävs ett aktivt och systematiskt arbete med särskilt fokus på arbetsmiljöområdet och strategisk kompetensförsörjning.

Genom att tydliggöra verksamhetens mål och uppdrag, syfte och förväntningar både på grupp och individnivå skapas förutsättningar för en trygg och utvecklande arbetsmiljö. Ett systematiskt, inkluderande och tydligt arbetsmiljöarbete där våra ledare involverar sina medarbetare är avgörande för Tibro kommuns förutsättningar att skapa en hållbar och utvecklande kompetensförsörjning.

Kompetensförsörjningen ska bidra till att säkerställa att rätt kompetens finns på kort och lång sikt. För att nå en hållbar kompetensförsörjning krävs ett tydligt och kommunikativt ledarskap, främjande av medarbetarengagemang samt fokus på lönebildning, hälsa, jämställdhet och mångfald.

Dessa faktorer påverkar tillsammans arbetsgivarens förmåga att engagera, utveckla och attrahera medarbetare att vilja arbeta i Tibro kommun. Investeringar och strategiskt fokus på arbetsmiljöfrågorna är tätt sammankopplade med förutsättningarna att skapa en hållbar och utvecklande kompetensförsörjning. Dessa två huvudområden blir därför avgörande för att Tibro kommun ska uppfattas som en attraktiv arbetsgivare, såväl internt som externt.

Kultur- och fritidsförvaltningen har 24 tillsvidareanställda, med en genomsnittlig sysselsättningsgrad om 87,2% (enligt statistik för perioden 250901–250930). En orsak till det beror delvis på att flera musiklärare inom Kulturskolan har anställningar med låga sysselsättningsgrader. Sysselsättningsgraden för förvaltningen har minskat marginellt från 88,65% år 2024.

Förvaltningen organiseras med en förvaltningschef och två enhetschefer. Varje enhetschef har mellan 8 och 15 medarbetare.

Förvaltningen har en frisknärvaro om 65,52 % för perioden 240101–240930, vilket är något lägre än föregående år 67,74 %. Frisknärvaro mäter andelen medarbetare som haft mindre än 5 sjukfrånvarodagar under perioden, redovisat i procent. Förvaltningen har en något högre frisknärvaro än Tibro kommun som helhet under samma period.

I 2025 års undersökning var förvaltningens index i hållbart medarbetarengagemang (HME) totalt 85 av 100, en ökning med 4 punkter från föregående år (kommunen 80 av 100).

Under 2025 har det fortsatt varit svårt att rekrytera fritidsledare. Därför har förvaltningen under året sett över och försökt finna sätt att kombinera tjänsten som möjliggör en heltidstjänst och förhoppningsvis ökar attraktiviteten för arbetet. Det arbetet går i linje med kollektivavtalet Allmänna bestämmelser (AB) där det numera står inskrivet i lydelse 2024-04-01, att arbetsgivare ska verka för att heltid ska vara det normala vid nyanställning.

3 Vision och strategiska mål

I visionen tar kommunen avstamp för det långsiktiga arbetet och som genom de strategiska målen visar på prioriteringarna för de kommande åren.

Tibros vision

Tillsammans – Hållbart – Nära

#viärtibro

VI SKAPAR TILLSAMMANS

Vi har en medskapandekultur och samarbetsanda som sticker ut – vi utvecklar Tibro tillsammans. Gemenskap är viktigt för oss och vi vill att du ska vara en del av den. Här finns en stolt hantverkstradition, en entreprenörsanda utöver det vanliga och ett rikt föreningsliv som skapar arbetstillfällen och möten människor emellan. Med engagemang och handlingskraft löser vi framtidens utmaningar. Tillsammans är vi Tibro.

HÅLLBARA VAL

I Tibro nyttjar vi våra gemensamma resurser och tar vara på våra goda förutsättningar för att bidra till ett mer hållbart samhälle.

Vi värnar goda uppväxtvillkor för våra barn och unga – såväl som för kommande generationer. Här ser vi varandra och välkomnar mångfald. Med attraktiva boendemiljöer, goda kommunikationer och utrymme för flexibilitet är det enkelt att göra hållbara livsval. Genom cirkulär ekonomi, lokal produktion, kreativitet och idérikedom lägger vi grunden för en hållbar framtid.

NÄRA LIVSKVALITET

Här är du alltid nära. Nära relationer, nära möten och nära upplevelser. Nära naturen, fritidsområden och vatten. Nära arbete och utbildning, oavsett om du promenerar, pendlar eller ansluter digitalt. Vår goda tillgänglighet och service gör att du alltid kan känna dig trygg, vem du än är och var du än kommer ifrån. Tack vare det nära samhällets fördelar finner vi livskvalitet, både idag och imorgon.

Agenda 2030

Tibro kommuns strategiska mål hänger tätt ihop med Agenda 2030 och har i stora drag samma målsättning. Agenda 2030 består av 17 globala mål för hållbar utveckling ur tre dimensioner, social, ekologisk och ekonomisk dimension. De globala målen syftar till att utrota fattigdomen, stoppa klimatförändringarna och skapa trygga och fredliga samhällen.

Strategiskt mål 1

Alla är självförsörjande och har en meningsfull vardag

Vi ska medverka till att ge barn och unga goda framtidsförutsättningar. Vi ska stärka samverkan med näringsliv, civilsamhälle, myndigheter och skola/utbildning. Vi ska verka för ett gott näringslivsklimat, stimulera hållbart entreprenörskap och underlätta företagsetableringar för fler arbetstillfällen. Genom att främja kultur, föreningsliv och möten mellan människor ser vi att vi kan bidra till meningsfull tillvaro och minska utanförskapet.

Prioriterade utvecklingsområden och uppdrag

För år 2026 har kultur- och fritidsnämnden tre prioriterade utvecklingsområden för att bidra till målet om att alla ska vara självförsörjande och ha en meningsfull vardag.

- Fokus på utökad tillgänglighet till biblioteket för att stötta kunskapsförmedling och folkbildning
- Fokus på förebyggande och socioekonomiska insatser för att minska utanförskap och segregering:
- Fokus på invånarnas möjligheter till en innehållsrik fritid. Nämnden ska arbeta med kommunens fritids- och kulturutbud, tillgänglighet och samverkan med föreningslivet.

Uppföljning

Uppföljning sker i samband med ekonomisk uppföljning och i uppföljningen beskrivs de åtgärder eller aktiviteter som genomförts under respektive utvecklingsområde.

Strategiskt mål 2

Tibro är en livskraftig boendekommun

Den upplevda tryggheten ska öka, kvaliteten i förskola/grundskola ska vara hög och vi ska främja nya sätt för människor att mötas – det ska vara gott att leva hela livet i Tibro. Genom att skapa attraktiva och klimatsmarta boendemiljöer med varierat bostadsutbud

ska vi främja Tibro som boendekommun. Vi ska också ge tillgång till meningsfull fritid och naturnära rekreation. Centrala Tibro ska utvecklas till ett levande och grönt centrum där vi tillgängliggör platser och lokaler för såväl invånare som besökare. Vi ska nyttja närheten till större arbetsmarknad och utbildning och möjliggöra hållbart resande, både inom och utanför kommunen.

Prioriterade utvecklingsområden och uppdrag

För år 2026 har kultur- och fritidsnämnden tre prioriterade utvecklingsområden för att bidra till målet om Tibro som en livskraftig boendekommun.

- Fortsatt fokus på utveckling av tillgänglighet till och kvalitet på våra friluftsområden och tätortsnära motionsspår
- Fortsatt fokus på att erbjuda fler kommuninvånare möjlighet att uttrycka sig och ta del av andra perspektiv genom ett varierat kulturutbud.
- Fortsatt samarbete med andra förvaltningar inom kommunen

Uppföljning

Uppföljning sker i samband med ekonomisk uppföljning och i uppföljningen beskrivs de åtgärder eller aktiviteter som genomförts under respektive utvecklingsområde.

Strategiskt mål 3

Vi levererar kvalitativ välfärd med invånaren i centrum

Vårt arbete ska präglas av en aktiv tillitsbaserad dialog som främjar lärande, utveckling och engagemang – hos såväl medarbetare som invånare. För att klara välfärdsuppdraget ska vi inspireras av goda exempel, bygga nätverk och samverka med andra. Vi ska dra nytta av vårt läge i en växande pendlingsregion för att säkra kommunens kompetensförsörjning. Kommunens organisation ska vara långsiktigt hållbar, ur såväl ett hälsoperspektiv som ett ekonomiskt perspektiv. Vi ska nyttja digitaliseringens möjligheter för att skapa effektivitetsvinster och ökad tillgänglighet. Vi ser samtidigt att vi behöver minska vår klimat- och miljöpåverkan när vi utför vårt uppdrag.

Prioriterade utvecklingsområden och uppdrag

För år 2026 har kultur- och fritidsnämnden två prioriterade utvecklingsområden för att bidra till målet om att vi ska leverera kvalitativ välfärd med invånaren i centrum.

- Fortsätta det påbörjade arbetet med att digitalisera förfarandet vid bidragsansökan och lokalbokning.
- Fortsätta den gemensamma digitaliseringssatsningen, inom biblioteksområdet, tillsammans med Bibliotek Mellansjö.

Uppföljning

Uppföljning sker i samband med ekonomisk uppföljning och i uppföljningen beskrivs de åtgärder eller aktiviteter som genomförts under respektive utvecklingsområde.

4 Projekt och uppdrag

Ny friidrottsanläggning

Ett förslag på grov tidplan visar att en friidrottsanläggning kan vara klar under slutet av 2027 vilket möjliggör för anläggningen att tas i bruk våren 2028. Detaljplaneprocessen tar utan överklagande 10–12 månader och produktionstiden beräknas till 8–9 månader. Projektering och detaljplanearbetet skulle till viss del kunna genomföras parallellt men det innebär risk för behov av omtag i det fall detaljplanen skulle överklagas eller behöva justeras utifrån inkomna synpunkter. Vinsten på någon månad anses inte väga över riskerna för ökade kostnader och därför rekommenderas att projekteringen startar först när revideringen av detaljplanen vunnit laga kraft.

Ombyggnad av Forum

En ombyggnad av samlingssalen Forum till en modern och flexibel kulturscen har varit under utredning sedan en motion inkom 2022. Under 2023–2024 har en förstudie tagits fram och under 2025 har beslut tagits i kommunfullmäktige om att gå vidare med projektet. Under 2026 kommer ombyggnaden att projekteras och upphandling påbörjas, byggnationen beräknas kunna starta under 2027.

Framtagande av ny kulturplan

Framtagandet av en ny kulturplan för Tibro kommun har identifierats som ett prioriterat uppdrag. Arbetet påbörjas under 2026 och syftar till att tydliggöra den långsiktiga riktningen för arbetet med kulturen och kulturarvet i Tibro. En central del i uppdraget är att ta fram en barn- och ungakulturplan, vilket är en förutsättning för att kunna söka regionala arrangörsbidrag. Kultur- och fritidsförvaltningen ansvarar för att leda och samordna processen.

Utreda aktivitetsstöd 65+

Under 2025 kommer förvaltningen att utreda vilka ställningstagande andra kommuner i Skaraborg och Sverige har gjort i samband med ett införande av ett aktivitetsstöd för 65+. Vilka mål har de satt upp med ett sådant stöd? Vilka effekter har det gett?

Utreda Senior Culture School

Inrättandet av en "Senior Culture School" eller "Kulturskolan för seniorer" är ett nytt uppdrag som speglar den framgångsrika modellen "Senior Sports School". Syftet är att ge kommunens äldre invånare en strukturerad möjlighet att prova på och delta i olika kulturaktiviteter under professionell ledning, ett behov som även har identifierats i den regionala kulturutredningen. Under 2026 kommer kultur- och fritidsförvaltningen att utreda och undersöka möjligheterna för en pilotomgång. Uppdraget leds av kultur- och fritidsförvaltningen och samverkan kommer att sökas med studieförbund och lokalt föreningsliv.

Utvärdering och översyn av fältassistentverksamheten

Forsätta arbetet med att genomlysas fältassistentverksamheten tillsammans med SN och BUN.

Sommar i Tibro

Insatsen innebär att under främst sommarlovet då mycket annan verksamhet, så väl kommunal som ideell är stängd erbjuda en mötesplats för Tibros yngre befolkning. Vart denna mötesplats är kan variera över tid för att möta behovet där det är som störst. Insatsen leds av anställda på Kultur och fritidsförvaltningen med ett tätt samarbete med andra förvaltningar. Främst arbetsmarknadsenheten, skolan, socialförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. För att driva mötesplatsen anställs en rad ungdomar som då får möjlighet till en meningsfull och lärorik sysselsättning.

För kommande år har kultur- och fritidsförvaltningen tillsammans med näringslivsenheten fått i uppdrag att utöka projektet Sommar i Tibro med fler aktiviteter och mötesplatser under perioden maj-september för boende i Tibro.

5 Driftbudget

Kultur- och fritidsnämnden har i budget 2026 fått kompensation för lönerevision och prisökningar med cirka 800 tkr.

Ett tillskott i ramen görs med 100 tkr och därmed återställs det särskilda anläggningsstödet till 300 tkr.

Kultur- och fritidsnämndens har även en ramminskning på 150 tkr då Föreningspoolens uppbyggnad av en sport- och aktivitetsbank utgick.

Från och med 2026 budgeteras kostnader för simskola återigen under den förebyggande verksamheten varför omflytt har skett av medel från fritidsverksamheten.

I övrigt endast mindre omflyttningar mellan verksamhetsområdena.

Kultur- och fritidsnämndens budget för år 2026 är 31 775 tkr. Fördelningen mellan enheterna ser ut som följer:

Tabell: Budgetfördelning per verksamhetsområde, tkr

Enhet	Budget 2025	Budget 2026	Förändring år
Stab	4 185	4 276	91
Kultur	9 295	9 340	45
Fritid	13 735	14 255	520
Förebyggande	3 585	3 904	319
Summa	30 800	31 775	975

I planen för 2027 och 2028 föreligger inga förändringar avseende engångsanslag eller övriga tillskott/avdrag.

6 Investeringsbudget

Under 2026 har inga medel avsatts för investeringar i nämnden. Under 2027 är dock medel avsatta i annan nämnd avseende tre större projekt som är kopplade till Kultur och Fritid:

- Friidrottsanläggning, 25 mkr
- Forum, 12 mkr
- Utbyte av ismaskin, 1,7 mkr